

22 Οκτωβρίου, 1993

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

*Εφεσείων,*

v.

ΣΩΚΡΑΤΗ ΜΙΧΑΛΑΚΗ ΑΒΡΑΑΜΙΔΗ,

*Εφεσίβλητου.*

( Ποινική Έφεση Αρ. 5801).

5 *Πρόκληση θανάτου λόγω ελλείψεως προφυλάξεως, αλόγιστης ή απρόσεκτης πράξεως κατά την οδήγηση μηχανοκινήτου οχήματος κατά παράβαση του άρθρου 210 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Επιβολή ποινής προστίμου ΑΚ400.- και στέρηση της άδειας οδηγού για ένα χρόνο — Η ποινή του προστίμου κρίθηκε έκδηλα ανεπαρκής και αυξήθηκε σε ΑΚ800.-.*

10 *Οδήγηση μηχανοκινήτου οχήματος υπό την επίρεια οινοπνευματωδών ποτών κατά τρόπο ώστε η ικανότητα για ασφαλή οδήγηση να ήταν ελαττωμένη — Επιβολή προστίμου ΑΚ250 — Επικυρώθηκε από το Εφετείο.*

15 *Ποινή — Επιμέτρηση — Το διάστημα του χρόνου που μεσολαβεί μεταξύ της διάπραξης του αδικήματος και της επιβολής της ποινής είναι λόγος που λαμβάνεται υπόψη από το Δικαστήριο στην επιμέτρηση της ποινής.*

15 *Ποινή — Θανατηφόρα ατυχήματα — Εφαρμοστέα κριτήρια για την επιβολή ποινής στις υποθέσεις θανατηφόρων ατυχημάτων.*

20 *Την νύκτα της 4ης Φεβρουαρίου, 1989 ο κατηγορούμενος ο οποίος ήταν εθνοφρουρός ηλικίας 20 ετών και είχε κανονική εικοσιτετράωρη άδεια εξόδου, οδήγησε το αυτοκίνητο της μητέρας του σε δυσκοινηκή όπου κατανάλωσε οινοπνευματώδη ποτά. Μετά ενώ οδηγούσε το αυτοκίνητο στην οδό Προδρόμου προς την Λεωφόρο Γρίβα Διγενή κτύπησε τη Μαρία Ιωσήφ, την οποία δεν είχε αντιληφθεί και η οποία βρήκε ακαριαίο θάνατο. Το αυτοκίνητο κτύπησε και άλλα πρόσωπα που βάνιζαν μαζί με το θύμα με αποτέλεσμα να υποστούν διάφορες σωματικές βλάβες. Η ποσότητα αλκοόλ που υπήρχε στο αίμα του ήταν 104 ml, ποσότητα που μειώνει την ικανότητα του οδηγού.*

30 *Η ποινική δίωξη του κατηγορουμένου άρχισε στις 22 Ιουνίου, 1993 και η επιβληθείσα ποινή εφεσιβλήθηκε από τον Γενικό Εισαγ-*

γελέα σαν έκδηλα ανεταρκής.

Το Ανώτατο Δικαστήριο επέτρεψε μερικώς την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

1. Το είδος και η έκταση της ποινής είναι πρωταρχική ευθύνη του πρωτόδικου Δικαστηρίου. 5

2. Όταν το ατύχημα οφείλεται σε στιγμαία αβλεψία και το ποινικό μητρώο του κατηγορουμένου είναι καλό πρέπει να επιβάλλεται χρηματική ποινή και στέρηση της άδειας οδηγού, εκτός αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι για να μη επιβληθεί στέρηση της άδειας.

3. Όταν το θανατηφόρο δυστύχημα προξενείται από εγκομιστική παραγνώριση της ασφάλειας των άλλων προσώπων ή πεζών η από επικίνδυνη ή απερίσκεπτη οδήγηση, ενδείκνυται η επιβολή ποινής φυλάκισης και στέρησης της άδειας οδηγού. 10

4. Έχει νομολογηθεί ότι η πάροδος αρκετού χρόνου από τη διάπραξη του αδικήματος είναι στοιχείο ουσιώδες που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην επιβολή ποινής, ειδικά με το είδος της ποινής, δηλαδή αν θα επιβληθεί ποινή φυλάκισης. 15

5. Στην παρούσα περίπτωση η επιβολή ποινής φυλάκισης αντενδείκνυται, γιατί πέντε σχεδόν χρόνια μετά τη διάπραξη του αδικήματος η αποτρεπτικότητα της ποινής έχει μειωθεί ουσιαστικά όπως και ο αναμορφωτικός της ρόλος. Επίσης οι προσωπικές συνθήκες του κατηγορουμένου έχουν αλλάξει ριζικά σ' αυτό το διάστημα με αποτέλεσμα ο εικοσάχρονος εθνοφρουρός να γίνει ένας επιστήμονας υποψήφιος για εργοδότηση στο Πανεπιστήμιο της Κύπρου. 20

Για τους πιο πάνω λόγους το ποσό του προστίμου στην πρώτη κατηγορία αυξάνεται σε ΛΚ800.- μόνο, χωρίς καμιά άλλη επέμβαση στην ποινή που επιβλήθηκε. 25

*Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:*

*R v. John Kenneth Guilfoyle 57 Cr. App. R. 549.*

*Attorney General of the Republic v. Alkis I. Iacovides (1973) 2 C.L.R. 344.* 30

*Attorney General of the Republic v. Kouppis, 2 Ioannides, 3 Hallas (1961) C.L.R. 188.*

*Afxenti "Iroas" v. Republic (1966) 2 C.L.R. 116.*

*Γενικός Εισαγγελέας ν. BISCO LTD (1991) 2 Α.Α.Δ. 16.* 35

*Γενικός Εισαγγελέας ν. Νεοφύτου (1991) 2 Α.Α.Δ. 5.*

Γενικός Εισαγγελέας ν. Τέλλα (1991) 2 Α.Α.Δ. 71.

### Έφεση.

Έφεση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κατά της ανεπάρκειας της ποινής που επέβαλε το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας (Ιωαννίδης, Α.Ε.Δ.) στην Ποινική Υπόθεση 15985/93 στον κατηγορούμενο, κατόπιν παραδοχής του, στην κατηγορία ότι, ενώ οδηγούσε το όχημα UZ 908, λόγω ελλείψεως προφυλάξεως, αλόγιστης ή απρόσεκτης πράξεως που δεν ανάγεται σε υπαίτια αμέλεια, χωρίς πρόθεση, επέφερε τον θάνατο της Μαρίας Μ. Ιωσήφ κατά παράβαση του άρθρου 210 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154.

Α. Κουρσουμπά (κα), Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον εφεσείοντα.

15 Μ. Κυπριανού, για τον εφεσίβλητο.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ. ανάγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Η παρούσα έφεση, που ασκήθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, στρέφεται εναντίον της ποινής που επέβαλε Δικαστής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας στον εφεσίβλητο - κατηγορούμενο (ο "κατηγορούμενος").

Ο κατηγορούμενος, με δική του παραδοχή, στην Ποινική Υπόθεση Αρ. 15985/93, βρέθηκε ένοχος ότι:-

1. Στις 5 Φεβρουαρίου, 1989, στη Λευκωσία, ενώ οδηγούσε το μηχανοκίνητο όχημα UZ 908, στην οδό Προδρόμου, λόγω ελλείψεως προφυλάξεως, αλόγιστης ή απρόσεκτης πράξεως, που δεν ανάγεται σε υπαίτια αμέλεια, χωρίς πρόθεση, επέφερε το θάνατο της Μαρίας Μ. Ιωσήφ, téως από το Λυθροδόντα.

30 2. Στον ίδιο τόπο και χρόνο, ενώ οδηγούσε το ίδιο μηχανοκίνητο όχημα στο δρόμο, τελούσε κάτω από την επήρεια οινοπνευματωδών ποτών, κατά τρόπο ώστε η

ικανότητά του για ασφαλή οδήγηση να ήταν ελαττωμένη.

Το Πρωτόδικο Δικαστήριο επέβαλε τις ακόλουθες ποινές:-

Πρώτη Κατηγορία: £400,- πρόστιμο και στέρηση της 5  
 άδειας οδηγού για ένα χρόνο.

Δεύτερη Κατηγορία: £250,-

Οι λόγοι της έφεσης είναι:-

"Η ποινή μόνο του πρόστιμου των £400,- και στέρηση 10  
 ση άδειας οδηγού για ένα χρόνο για την πρώτη κατηγορία και πρόστιμου £250,- για τη δεύτερη κατηγορία είναι παντελώς ανεπαρκής γιατί δεν είναι επαρκής ούτε 15  
 για την τιμωρία του εφesiβλητου, ούτε για την αναμόρφωση του, ούτε και για την αποτροπή παρομοίων αδικημάτων από άλλους."

Στις 4 Φεβρουαρίου, 1989, ο κατηγορούμενος, εικοσά- 20  
 χρονος νέος, ορφανός από πατέρα, εθνοφρουρός, βρισκόταν σε κανονική εικοσιτετράωρη άδεια εξόδου. Το ίδιο βράδυ τελέστηκαν οι αρραβώνες της αδελφής του και ακολούθησε συμπόσιο στο σπίτι του.

Στις 10.30 μ.μ. οδήγησε το αυτοκίνητο της μητέρας 25  
 του, UZ 908, στη δισκοθήκη "ΑΦΡΙΚΑΝΑ", όπου συνάντησε φίλους και φίλες του. Εκεί κατανάλωσε οινοπνευματώδη ποτά.

Στις 1.10 π.μ. της 5ης Φεβρουαρίου, 1989, έφυγε από 30  
 τη δισκοθήκη με σκοπό να μεταφέρει με το αυτοκίνητο δυο φίλους του στον τόπο της διαμονής τους. Ενώ οδηγούσε το αυτοκίνητό στην οδό Προδρόμου προς τη Γρίβα Διγενή, κτύπησε τη Μαρία Ιωσήφ από το Λυθροδόντα, την οποία δεν είχε αντιληφθεί. Το θύμα εκτινάχθηκε στο καπό και στον ανεμοθώρακα του αυτοκινήτου, παρασύρθηκε σε 35  
 απόσταση περίπου 5.50 μέτρων, έπεσε στην άσφαλο,

τραυματίστηκε και ως αποτέλεσμα βρήκε το θάνατο. Μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο, όπου διαπιστώθηκε ο θάνατός της. Άλλα πρόσωπα που βάδιζαν μαζί με το θύμα κτυπήθηκαν από το αυτοκίνητο του κατηγορουμένου, έπεσαν στην ασφαλτο και υπέστησαν διαφόρου βαθμού σωματικές βλάβες.

Στις 3.00 π.μ., την ίδια ημέρα, λήφθηκε από τον κατηγορούμενο αίμα για ανάλυση. Μετά από εξέταση διαπιστώθηκε ότι υπήρχε στο αίμα του αλκοόλ 104 ml, ποσότητα που μειώνει την ικανότητα του οδηγού.

Ο κατηγορούμενος μετά τη συμπλήρωση της θητείας του στην Εθνική Φρουρά, πρόδηλα το καλοκαίρι του 1989, μετέβη στην Αμερική και ακολούθησε σπουδές στον κλάδο της Πληροφορικής και International Business. Συμπλήρωσε τις σπουδές του το Μάιο του 1993 και επέστρεψε στην Κύπρο. Υπέβαλε αίτηση για εργοδότηση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Στις 22 Ιουνίου, 1993, άρχισε η ποινική του δίωξη για τα πιο πάνω αδικήματα, με την καταχώριση της Ποινικής Υπόθεσης Αρ. 15985/93.

Η δικηγόρος της Δημοκρατίας υπέβαλε ότι το αδίκημα βρίσκεται σε έξαρση, είναι σοβαρό, μια ζωή χάθηκε. Ο κατηγορούμενος ούτε καν πρόσεξε το θύμα. Οδήγησε κάτω από την επήρεια υπερβολικής ποσότητας οινοπνεύματος. Η ποινή είναι πρόδηλα ανεπαρκής, γιατί δεν είναι αποτρεπτική για τον κατηγορούμενο, ούτε για άλλους, βοηθά στην αύξηση της παρανομίας και δεν προστατεύει το κοινό. Σε παρατήρηση του Δικαστηρίου δέχτηκε ότι το διάστημα του χρόνου που μεσολαβεί μεταξύ της διάπραξης του αδικήματος και της επιβολής της ποινής είναι λόγος που λαμβάνεται υπόψη από το Δικαστήριο στην επιμέτρηση της ποινής.

Είναι γεγονός, που έχει τονιστεί από το Δικαστήριο τούτο επανειλημμένα, ότι τα θανατηφόρα ατυχήματα αποτελούν μάστιγα. Οι συνέπειες είναι ολέθριες. Μια ζωή χά-

ΝΕΤΑΙ.

Στην υπόθεση *R. v. John Kenneth Guilfoyle* 57 Cr. App. R. 549, το Αγγλικό Εφετείο έδωσε κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τα κριτήρια για την επιβολή ποινής στις υποθέσεις θανατηφόρων ατυχημάτων, οι οποίες υιοθετήθηκαν από το Δικαστήριο τούτο, αρχικά στην υπόθεση *The Attorney-General of the Republic v. Alkis I. Iacovides* (1973) 2 C.L.R. 344.

5

Στις περιπτώσεις που το ατύχημα οφείλεται σε στιγμιαία αβλεψία ή απροσεξία και ο κατηγορούμενος έχει καλό ποινικό μητρώο, η ποινή πρέπει να περιορίζεται σε χρηματική και στέρηση της άδειας οδηγού, η έκταση της οποίας να είναι ανάλογη με τις ειδικές συνθήκες της κάθε υπόθεσης, εκτός εάν υπάρχουν ειδικοί λόγοι για να μην επιβληθεί στέρηση της άδειας.

10

15

Σε περιπτώσεις που το θανατηφόρο ατύχημα προξενείται από εγωϊστική παραγνώριση της ασφάλειας των άλλων προσώπων ή πεζών, ή από επικίνδυνη ή απερισκεπτη οδήγηση του κατηγορουμένου, ενδείκνυται η επιβολή ποινής φυλάκισης και στέρησης της άδειας οδηγού.

20

Το είδος και η έκταση της ποινής στην κάθε περίπτωση είναι πρωταρχική ευθύνη του Πρωτόδικου Δικαστηρίου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο επεμβαίνει αν η ποινή είναι πρόδηλα ανεπαρκής τιμωρία για τον κατηγορούμενο, δεν ικανοποιεί το σκοπό του Νόμου, δεν ενεργεί ως αποτρεπτική και δεν προστατεύει το κοινό - (βλ., μεταξύ άλλων, *The Attorney-General v. 1. Kyriacos N. Kouppis*, 2. *Melios A. Ioannides*, 3. *Ioannis G. Hallas* (1961) C.L.R. 188· *Michael Antoni Afxenti "Iroas" v. The Republic* (1966) 2 C.L.R. 116· *Γενικός Εισαγγελέας ν. BISCO LTD.* (1991) 2 A.A.Δ. 16).

25

30

Ο νομοθέτης πρόβλεψε ως ανώτατη ποινή φυλάκιση δύο χρόνια ή χρηματική ποινή που να μην υπερβαίνει τις £1.000,- - (βλ. Άρθρο 3 του περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμου του 1989, (Αρ. 111/89)).

35

Τα περιστατικά του αδικήματος, στην παρούσα υπόθεση, είναι τέτοια που η αρμόζουσα ποινή, στην πρώτη κατηγορία, έπρεπε να ήταν άμεση φυλάκιση.

5 Έχει νομολογηθεί ότι η πάροδος αρκετού χρόνου από τη διάπραξη του αδικήματος είναι στοιχείο ουσιώδες που λαμβάνεται υπόψη στην επιβολή της ποινής, ειδικά αναφορικά με το είδος της ποινής, δηλαδή αν θα επιβληθεί ποινή φυλάκισης. Εκτός στις περιπτώσεις που θεωρείται απόλυτα αναγκαίο, είναι ανεπιθύμητη η επιβολή ποινής φυλάκισης μετά από παρέλευση μακρού χρόνου από την ημέρα της διάπραξης του αδικήματος - (βλ., μεταξύ άλλων, *Γενικός Εισαγγελέας ν. Νεοφύτου* (1991) 2 Α.Α.Δ. 5, σελ. 10 και *Γενικός Εισαγγελέας ν. Τέλλα* (1991) 2 Α.Α.Δ. 71, σελ. 77).

15 Η πάροδος μακρού χρόνου από το χρόνο της διάπραξης του αδικήματος μειώνει ουλοαστικά την αποτρεπτικότητα της ποινής και δεν ασκεί αναμορφωτικό ρόλο για τον κατηγορούμενο. Περαιτέρω οι προσωπικές συνθήκες ενός κατηγορουμένου στο διάστημα αυτό μπορεί να αλλάξουν ριζικά, όπως συνέβη στην παρούσα περίπτωση. Ο ει-  
20 κοσάχρονος εθνοφρουρός του Φεβρουαρίου του 1989 είναι σήμερα επιστήμονας, υποψήφιος για εργοδότηση στο Πανεπιστήμιο της Κύπρου.

Κρίνουμε ότι στην παρούσα περίπτωση η επιβολή ποινής φυλάκισης αντενδείκνυται, γιατί πέντε σχεδόν χρόνια  
25 μετά τη διάπραξη του αδικήματος δεν θα εξυπηρετήσει κανένα χρήσιμο σκοπό. Αυτό έγινε δεκτό και από τη δικηγόρο του εφεσείοντα. Η ποινή, όμως, των £400,- προστίμου στην πρώτη κατηγορία, εν όψει των περιστατικών της υπόθεσης, κρίνεται έκδηλα ανεπαρκής.

30 Αυξάνουμε το ποσό του προστίμου στην πρώτη κατηγορία σε £800,-. Δεν επεμβαίνουμε στην περίοδο στέρησης της άδειας, ούτε στην ποινή που επιβλήθηκε στη δεύτερη κατηγορία.

*Έφεση επιτρέπεται. Ποινή στη 1η κατηγορία αυξάνεται σε £800.-.*